Mavzu: Matematik mayatnik yordamida erkin tushish tezlanishini aniqlash

Fan: Fizika

Sinf: 10

Shakl: Amaliy laboratoriya

Maqsadlar

Ta'limiy:

Matematik mayatnik harakatini tushuntirish

Erkin tushish tezlanishini tajriba orqali aniqlash

Tarbiyaviy:

Kuzatuvchanlik, mantiqiy tafakkur

Rivojlantiruvchi:

Mustaqil fikrlash, natijalarni tahlil qilish

3. Jihozlar

Matematik mayatnik (ip + ogʻirlik)

Stativ, tayanch

Soat yoki elektron vaqt oʻlchagich

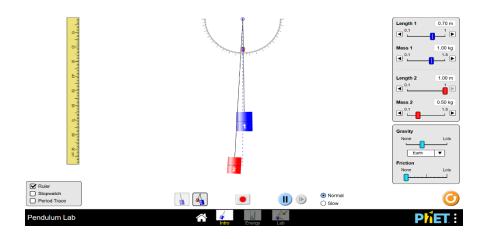
O'lchovchi lenta

Kalkulyator, daftar

Formulalar:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{l}{g}} \qquad g = \frac{4\pi^2 L}{T^2}$$

- (T) davr
- (L) ip uzunligi
- (g) erkin tushish tezlanishi

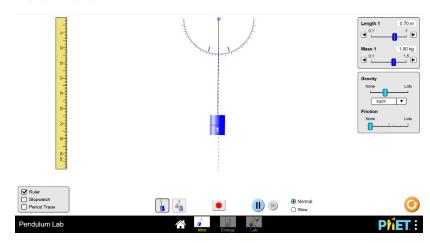

- 1. Mayatnikni tayyorlab, ip uzunligib oʻlchanadi
- 2. Ogʻirlik osib, boshlangʻich burchak 5–10° ga sozlanadi
- 3. Davr (T) o'lchanadi (3–5 marta, o'rtacha)
- 4. Natijalar jadvalga yoziladi

No	L (m)	T(s)	$(g = 4\pi^2 L/T^2) (m/s^2)$
1			
2			
3			

Natijalar tahlil qilinadi: (g) qiymatini hisoblab va nazariy qiymat bilan taqqoslanadi, xatolik manbalari aniqlanadi

Grafik: (L) va (T2)

Uyga vazifa

Turli uzunliklarda tajriba oʻtkazib (g) ni hisoblash Burchakni oshirishning ta'sirini yozish